

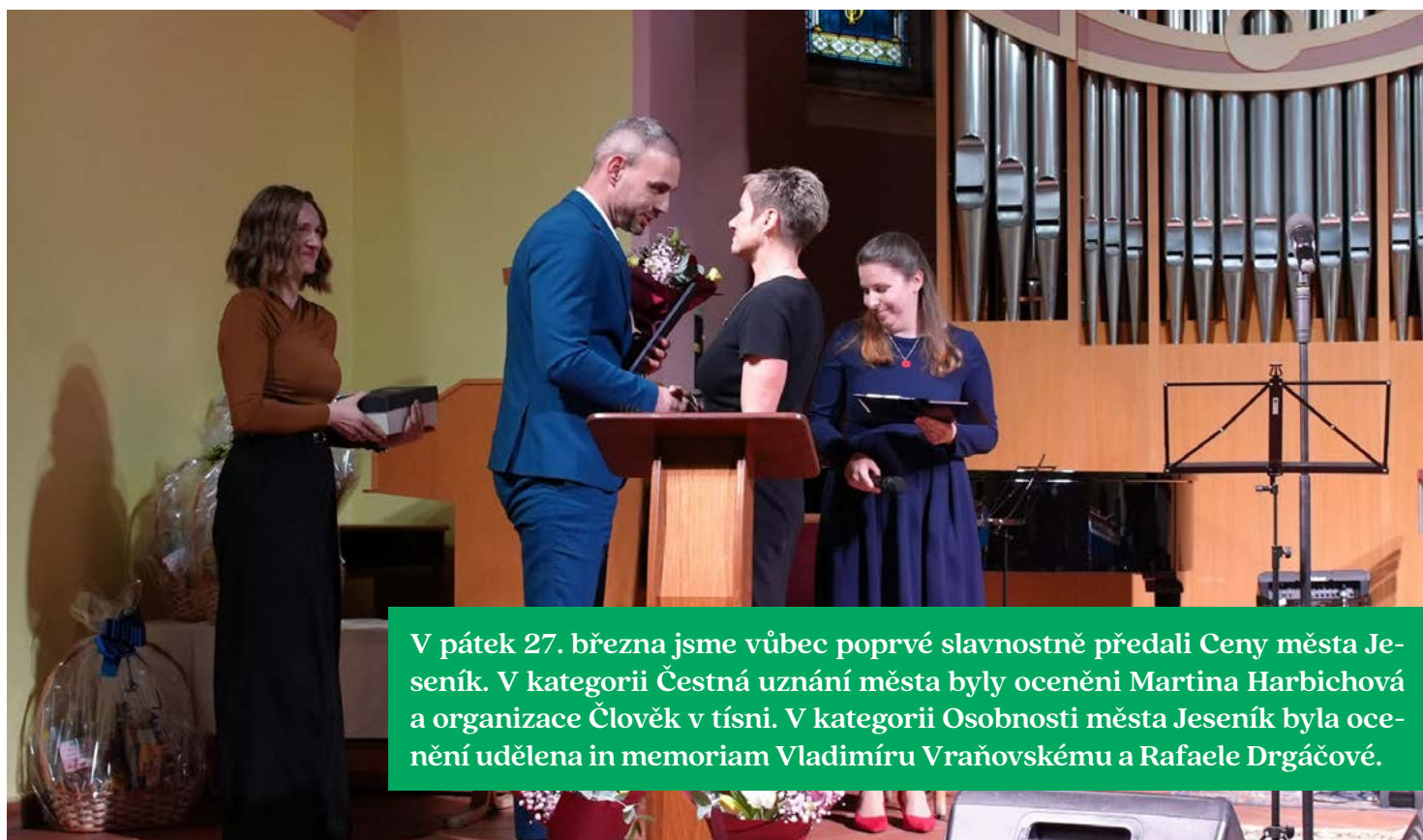

05/26

NAŠE MĚSTO

*v srdci přírody*Informační měsíčník
města Jeseník

www.jesenik.cz

Obnova plynovodu
a vodovodu v ul. Lipovská
– aktuální informace **04**Pokračuje proměna
sídliště Pod Chlumem **05**Jeseník opět přivítá elitu
světové cyklistiky **07**Dny pramenů znovu
oslaví místní prameny **12**

V pátek 27. března jsme vůbec poprvé slavnostně předali Ceny města Jeseník. V kategorii Čestná uznání města byly oceněni Martina Harbichová a organizace Člověk v tísní. V kategorii Osobnosti města Jeseník byla ocenění udělena in memoriam Vladimíru Vraňovskému a Rafaelu Drgáčové.

Úvodník

Květen je měsíc, kdy má Jeseník nejblíž k tomu, jak si ho přejeme po celý rok – rozkvetlé klidné město mezi horami, kde se dá jen tak nadechnout a nikam nespěchat. Místa, která jsme v zimě spíš jen míjeli, znovu lákají k zastavení.

Při procházce městem můžeme mít radost z drobností, které nejsou položkou v rozpočtu města: čerstvý ranní vzduch, otevřené zahrádky, chvíle, kdy se můžeme beze spěchu projít a jen se těšit přírodou. Během Dnů pramenů si procházku můžete vyšperkovat návštěvou místních pramenů a památek, které budou nazdobeny místními dobrovolníky. Nebo

vyrazte do ulic za kulturou, jejímž vrcholem bude tradiční Zahájení lázeňské sezóny.

Přeji nám všem, abychom si květnový čas v Jeseníku uměli užít – ať už na výletě, na zahradě, nebo jen při krátké zastávce cestou domů než se do města naplno vrhne stavební technika a začne jej vracet do podoby před zářím 2024. Pojdme využít každou možnost být venku, potkávat se a připomenout si, že všechny chystané změny mají jednoho hlavního adresáta – nás, kteří tady žijeme. Až se práce dokončí, nebude Jeseník jen opraveným, ale v mnohém lepším místem pro život.

Tomáš Vlazlo,
uvolněný radní města

Nové lávky jsou navrženy tak, aby lépe obstály

Město se od loňska věnovalo přípravě obnovy infrastruktury poškozené povodní – staveb, cest, chodníků i veřejných prostranství. Součástí byly žádosti o dotace z programu *Živel 1*, zpracování podkladů i příprava výběrových řízení. Výsledkem této přípravy jsou mj. i konkrétní návrhy nových lávek, které ukazují jejich budoucí podobu.

Na tuto fázi nyní město navazuje výběrem projektanta, který připraví dokumentaci potřebnou pro povolení a následnou realizaci staveb (jak celý proces probíhá, vysvětlujeme v článku *Proč zatím*

není nová lávka v ulici Nábřežní na str. 3). Konkrétně se to týká:

- lávka mezi ul. Otakara Březiny a Bezručova
- lávka mezi ul. Otakara Březiny a Školní
- lávka mezi ul. Nábřežní a Smetanova
- lávka na sídlišti v ulici Lipovská
- most v ulici Příčná (u hotelu Nodus)

Samostatně probíhá příprava lávek v lokalitách ulic Mlýnská a Slunná a také opravy mostů ve vlastnictví města.

(pokračování na straně 2)

Nové lávky jsou navrženy tak, aby lépe obstály

(pokračování z úvodní strany)

Od provizorních lávek k trvalému řešení

Stručně připomínáme, jak obnova lávek probíhá od povodně do současnosti.

Při povodni v roce 2024 bylo zničeno šest lávek a další dvě byly vážně poškozeny. Bezprostředně po povodni bylo nutné zajistit alespoň základní pěší prostupnost území. Technické služby provedly statické zajištění poškozené lávky u Dalamánku a hasiči odstranili zbytky konstrukcí z koryta řeky v Nábřežní ulici.

V listopadu 2024 se ve spolupráci s Armádou ČR a prostřednictvím Státní správy hmotných rezerv podařilo zřídit dvě provizorní lávky – v ulici Nábřežní a v ulici Otakara Březiny. Tyto konstrukce jsou bezpečné a slouží jako dočasné řešení do doby výstavby nových. Současně město zahájilo systematickou přípravu obnovy pěších lávek. „Všechny lávky budou obnoveny metodou Build Back Better (BBB), česky „obnovit lépe“. Tato metoda je klíčovou strategií pro obnovu po povodních, která přesahuje pouhou opravu do původního stavu. Cílem je zvýšit odolnost technické infrastruktury, kdy návrh reaguje na konkrétní poznatky a požadavky,“ popsal vedoucí odboru investic a majetku Jiří Uher.

U tří lokalit se však město rozhodlo pro komplexnější architektonické řešení. Jedná se o lávky u ZŠ Jeseník (Nábřežní), za soutokem řek Bělé a Staříče v návaznosti na ulici O. Březiny a v lokalitě u ZUŠ Jeseník (O. Březiny).

Studie lávek a technické řešení

Pro tyto tři lokality byla již zpracována architektonická studie. Město tak má k dispozici konkrétní řešení včetně vizualizací, které ukazují, jak budou nové lávky vypadat v reálném prostoru. Ta řeší podobu lávek, jejich umístění,

nápojení na okolní komunikace i bezpečný pohyb chodců a cyklistů.

Navržené lávky vycházejí ze zkušeností z poslední povodně i z aktuálních technických a hydrologických požadavků:

- ▶ jsou umístěny co nejvýše s ohledem na okolní terén a normové sklony nájezdových ramp (aby je při velké vodě nepoškodil proud, ale zároveň na ně bylo možné pohodlně vyjít),
- ▶ jejich konstrukce umožňuje výrazně větší průtok vody než u původních staveb (voda tak může při povodni lépe protékat a nehromadí se před lávkou),
- ▶ nosná konstrukce je řešena jako subtilní klenutá železobetonová (lávka má štíhlejší konstrukci, která vodě méně „překáží“)
- ▶ lávky budou založeny a kotveny do skalního podloží
- ▶ zábradlí je navrženo jako demontovatelné (v případě hrozící povodně ho bude možné rozebrat, aby se snížilo riziko škod),
- ▶ součástí návrhu je i úprava předmostí a napojení na chodníky a komunikace,
- ▶ lávky jsou navrženy pro společné využití chodci i cyklisty.

Mlýnská a Slunná

Město zároveň připravuje další dvě lávky, a to v lokalitách ulic Mlýnská a Slunná. Pro obě už je zpracovaný architektonický návrh. Lávky jsou navrženy v délce přibližně 21 metrů a budou mít podobnou šířku i konstrukční řešení.

Studii lávek a vizualizace jejich budoucí podoby si mohou obyvatelé prohlédnout na webu města www.nasjesenik.cz v sekci věnované obnově po povodních.

Jaký je rozdíl mezi studií a projektovou dokumentací?

Architektonická studie ukazuje návrh řešení, tedy jak má lávka vypadat, kde bude umístěna a jak bude fungovat v prostoru. Slouží k nalezení vhodné podoby a k rozhodnutí, jak má stavba vypadat a jak fungovat. Studii obvykle zpracovává architekt. Projektová dokumentace naopak řeší konkrétní technické provedení stavby. Určuje konstrukci, materiály, založení i napojení na okolí a zpracovává se tak, aby podle ní bylo možné lávku povolit a následně i postavit. Projektovou dokumentaci zpracovává projektant s autorizací Mosty a inženýrské konstrukce.

Studie sama o sobě ke stavbě nestačí. Neobsahuje všechny technické detaily a není podkladem pro povolovací řízení.

V lokalitě Slunná dojde k obnově lávky v její původní poloze. V současnosti se řeší její napojení na okolní chodníky i způsob manipulace s konstrukcí s ohledem na možné budoucí úpravy toku ze strany Povodí Odry. Z tohoto důvodu budou lávky navrženy jako mobilní.

Předpokládaný harmonogram

Zpracování projektové dokumentace a zajištění potřebných povolení potrvá několik měsíců. Následně bude možné zahájit výběr zhotovitele stavby.

„Uvědomujeme si, že veřejnost očekává konkrétní termín realizace, ten ale v této fázi ještě nelze přesně stanovit. Závisí na průběhu projektové přípravy a povolovacích řízení. Reálný začátek výstavby bude možný až po jejich dokončení, poté město harmonogram upřesní,“ doplňuje místostarosta Václav Urban. (mat)

Ptejte se starostky: Veřejná sportoviště

Máte otázky, podněty nebo nápady týkající se fungování či rozvoje našeho města? Chcete něco vědět, změnit, opravit nebo zlepšit? Napište naší starostce Zdeňce Blišťanové na e-mailovou adresu dotazy@jesenik.cz.

Dobrý den, paní starostko. Kde mohou rodiče s dětmi v Jeseníku venku sportovat? Jaká hřiště jsou veřejně přístupná?

Rodiče s dětmi mají v Jeseníku řadu možností, kde si venku hrát i aktivně zaspportovat. Jedním z veřejných městských sportovišť je multifunkční hřiště na Dukelské ulici (za sportovní halou). V letní sezoně, která probíhá od poloviny dubna do konce října, zde lze hrát například streetball, florbal nebo hokejbal. Jednotlivci mohou hřiště využívat zdarma bez nutnosti rezervace, organizované skupiny si jej mohou předem zamluvit. Aktuální rozpis, ceník i návštěvní řád najdete na webu www.sportovistejesenik.cz.

Pro menší míčové hry jsou k dispozici také školní sportoviště Základní škola Jeseník. Na pracovišti Boženy Němcové najdete dětské hřiště, víceúčelové sportovní hřiště i dopravní hřiště. Další hřiště s brankami či basketbalovými koši jsou v areálu školy v Prů-

chodní ulici (tzv. Voršilky). Provozní řády a otevírací dobu těchto areálů najdete na webu školy.

Další možností je Hřiště Dětrichov, kde si lze zahrát tenis, nohejbal, volejbal, basketbal (streetball) nebo malou kopanou. V časech vyhrazených pro veřejnost je možné využít také hřiště s umělou trávou ve fotbalovém areálu. Informace o provozu a případných rezervacích naleznete také na webu *Sportoviště Jeseník*. K dispozici jsou ve městě i menší dětská hřiště/sportoviště, například na sídlišti Pod Chlumem nebo v Bukovicích v lokalitě Na Zahrádkách. Pokud hledáte venkovní posilování, workoutové prvky najdete u řeky Staříč poblíž sídliště na Lipovské nebo na sídlišti 9. května mezi ulicemi Dukelská a Mánesova.

Přehled hřišť, odpočinkových míst a dalších tipů najdete také v tzv. *Mapě pro rodinu* na webu *Náš Jeseník* (nasjesenik.cz). Pokud máte tip na doplnění, můžete nám jej zaslat na e-mail nasjesenik@jesenik.cz.

Proč zatím není nová lávka přes řeku Bělou v ulici Nábřežní?

Na příkladu lávky na Nábřežní je možné ukázat postup, který se obdobně vztahuje i na obnovu ostatních lávek ve městě. Lávka byla při povodni v září 2024 zcela zničena, a nelze ji tedy jen znovu postavit – musí projít celým procesem jako nová stavba. To zahrnuje návrh, projekt, stavební povolení i výběr zhotovitele.

Zpracování návrhu nové lávky začíná shromážděním všech potřebných podkladů, např. geodetického zaměření, průzkumu podloží nebo požadavků správců území. Klíčové jsou podmínky Povodí Odry, které určují, jak má být lávka navržena z hlediska průtoku vody a ochrany před povodněmi. Tyto požadavky město obdrželo až po opakované urgenci na podzim 2025. Na základě těchto podkladů vzniká architektonická studie, která je následně projednána s dotčenými institucemi a předložena orgánům města ke schválení.

Po schválení následuje výběr projektanta (samotné výběrové řízení trvá zpravidla několik měsíců), který zpracuje projektovou dokumentaci pro povolení

stavby. Dalším krokem je povolovací řízení. Projekt se projednává s orgány státní správy a dalšími účastníky řízení a teprve poté může být vydáno stavební povolení. Délku tohoto procesu s ohledem na známé problémy s povolovacím procesem stavebních úřadů nelze přesně předem určit. Následuje zpracování prováděcí dokumentace a výběr zhotovitele stavby dle zákona o zadávání veřejných zakázek, což opět zabere několik měsíců. Samotná realizace pak obvykle probíhá v rámci jedné stavební sezóny. Po dokončení musí být stavba zkolaudována, teprve poté může být lávka uvedena do užívání.

Chápeme, že veřejnost očekává co nejrychlejší obnovu a že celý proces nemusí být na první pohled přehledný. Proto jednotlivé kroky průběžně vysvětlujeme. Město má stejný cíl jako obyvatelé – na jeho fungování se podílejí lidé, kteří ve městě žijí a povodeň sami zažili. Některé části procesu ale nelze zkrátit ani přeskočit. Děkuje se za trpělivost a pochopení. (mat)

“

Matrika

V březnu se v jesenícké nemocnici narodilo celkem 15 dětí, z toho tři děti s trvalým pobytem v Jeseníku. Všem gratulujeme a přejeme vše nejlepší.

Rada seniorů

Další schůzka Rady seniorů se uskuteční v úterý 5. května v 10:00 na radnici, Masarykovo náměstí 167/1.

Akademie třetího věku

Centrum sociálních služeb srdečně zve v rámci Akademie třetího věku nejen seniory na vlastivědnou vycházku s názvem *Jeseníkem*, kterou si pro vás připravila Bohumila Tinzová na čtvrtek 28. května. Sraz je v 16:45 u zadního vchodu do radnice.

Májový výstup na Zlatý chlum

Klub turistů Jeseník vás zve v sobotu 2. května na 8. ročník Májového výstupu na Zlatý chlum. Sraz účastníků v 8:30 na Masarykově náměstí v Jeseníku. S ostatními turisty se setkáme mezi 11:00 a 12:00 v cíli.

Možnost občerstvení na Zlatém chlumu. Každý účastník jde na vlastní zodpovědnost, doporučujeme pevnou obuv. Účastníci obdrží pamětní list.

Změna na cyklostezce u areálu minipivovaru

V souvislosti s uzavřením části cyklostezky vedoucí přes soukromý areál došlo ke změně jejího průběhu. Nájemní smlouva, která umožňovala průchod a průjezd přes soukromý pozemek, byla ze strany pronajímatele vypovězena. Pro veřejnost to znamená, že průjezd tímto areálem je uzavřen. Cyklisté jsou na tuto skutečnost v místě upozorněni a jako alternativu mohou využít nedalekou ulici Vodní. Přípravuje se také úprava značení cyklostezky tak, aby vedla přes Masarykovo náměstí.

Svoz objemného odpadu: Harmonogram jarního svozu objemného odpadu od občanů Jeseníku

Svoz objemného odpadu se uskuteční v sobotu 16. května, 23. května a 30. května. Kontejnery budou přistaveny dle níže uvedeného rozpisu. Odebírán bude pouze nábytek, koberce, lino-
lea, sanitární technika apod. Kontejnery nejsou určeny k odkládání stavebních sutí, pneumatik, elektroodpadu a barev/laků.

Upozorňujeme, že na jednotlivých stanovištích může dojít k časovému posunu v závislosti na množství objemného odpadu.

Celoročně lze k odložení objemných odpadů využít sběrné dvory – v areálu technických služeb na ulici Otakara Březiny nebo v bývalé kotelně naproti nemocnici na ulici Lipovská. Upozorňujeme občany, že odkládání objemného odpadu u nádob na třídění nebo směsný odpad je v rozporu se zákonem o odpadech i obecně závaznou vyhláškou o stanovení systému odpadového hospodářství. Odstranění takto odložených odpadů navyšuje celkové náklady na svoz odpadů, protože objemný odpad nelze odvézt svozovým vozem obsluhujícím sběrné nádoby, u kterých je odpad nesprávně odložen.

Odbor životního prostředí

16. května			
hodina	ulice	hodina	ulice
8:00 - 8:50	Nerudova č. p. 1011	8:00 - 8:50	Lipovská č. p. 1168
9:00 - 9:50	Seifertova č. p. 1124 (kotelna)	9:00 - 9:50	Krameriova + K. H. Máchy (křižovatka)
10:00 - 10:50	Husova č. p. 548	10:00 - 10:50	Priessnitzova (paneláky)
11:00 - 12:00	Zeyerova č. p. 655	11:00 - 12:00	Kalvodova + V Alejí (křižovatka)
13:00 - 13:50	Bezručova č. p. 650	13:00 - 13:50	Sokola Tůmy č. p. 367
14:00 - 14:50	Josefa Hory (za Villou Regenhart)	14:00 - 14:50	Denisova č. p. 752
15:00 - 15:50	Schubertova č. p. 984	15:00 - 15:50	U Bělidla + Slezská (křižovatka u garáží)
23. května			
hodina	ulice	hodina	ulice
8:00 - 8:50	Dukelská (sep. kontejnery u hřiště)	8:00 - 8:50	Sládkova č. p. 411
9:00 - 9:50	U Kasáren č. p. 1133	9:00 - 9:50	Rudná (točna)
10:00 - 10:50	Horská č. p. 1209	10:00 - 10:50	Havlíčková (separační kontejnery)
11:00 - 12:00	Klicperova (točna)	11:00 - 12:00	Nábřeží č. p. 414
13:00 - 13:50	Tylova č. p. 1154	13:00 - 13:50	Rejvízská + K Vodě (křižovatka)
14:00 - 14:50	Boženy Němcové - kotelna ZŠ	14:00 - 14:50	Za Pilou + Rejvízská (křižovatka)
15:00 - 15:50	Průchodní (kaple)	15:00 - 15:50	Slunná č. p. 17
30. května			
hodina	ulice	hodina	ulice
8:00 - 9:00	Žižkova (parkoviště)	8:00 - 8:50	Otakara Březiny (naproti ZUŠ)
9:10 - 10:10	Šumperská (Mido)	9:00 - 9:50	Tyršova č. p. 1042
10:20 - 11:10	Mlýnská č. p. 397	10:00 - 10:50	Čechova č. p. 1245
11:00 - 12:00	Štefánikova	11:00 - 12:00	Vrchlického č. p. 1251

V Oblouku: první úpravy hotovy, celková obnova teprve přijde

Pokud jste od začátku jara procházeli lokalitou V Oblouku, jistě jste si všimli drobných změn. Ty souvisejí s realizací jednoho z vítězných projektů participativního rozpočtu *Tvoříme Jeseník 2023* s názvem *Odpočinkové místo v Oblouku*. Původní mobiliář byl odstraněn: zmizely lavičky, odpadkové koše, stojan na kola i plakátovací plocha. Nově zde návštěvníci najdou tři lavičky, tři odpadkové koše, jednu kruhovou lavici a stojan na kola s kapacitou pro osm kol. Úpravou prošel také rozvaděč, který dostal nový nátěr.

Tyto změny představují pouze první krok. Lokalitu V Oblouku čeká komplexní obnova celého území až po ulici Dukelskou (k prostoru u Lípy svobody). Pro tento záměr byla nejprve zpracována architektonicko-dopravní studie, na kterou následně navázala projektová dokumentace. Město má na tuto rozsáhlou obnovu příslibenou finanční podporu z programu Ministerstva pro místní rozvoj *Živel 1*. V současné době probíhá povolení řízení na stavebním úřadu. Projekt si můžete prohlédnout na webu *Náš Jeseník* v sekci *Obnova po povodních*. *(mat)*

Obnova plynovodu a vodovodu v ul. Lipovská – aktuální informace

Na základě koordinační schůzky vedení města se správci inženýrských sítí dochází k upřesnění informací k plánované obnově plynovodu (společnost GasNet) a vodovodu (společnost VaK Jesenicka) v ulici Lipovská.

První etapa prací proběhne v termínu od 4. května do 7. června a bude spojena s úplnou uzavírkou komunikace. Tato uzavírka se dotkne úseku od křižovatky s ulicí Fučíkovou (od Dalamánku) až po vjezd do jesenické nemocnice. Je nezbytná z důvodu malé šířky komunikace, která neumožňuje provádění prací za provozu. Po dokončení první etapy budou následovat další práce již za částečných uzavírek. Stavební činnost bude probíhat denně mimo neděli, vždy od 7:00

do 17:00. Upozorňujeme, že harmonogram prací je předpokládán a jednotlivé termíny se mohou měnit v závislosti na aktuálních klimatických podmínkách či průběhu realizace.

Závěrem připomínáme, že investorem a realizátorem těchto prací není město Jeseník, ale správci sítí, společnosti GasNet a VaK Jesenicka. Město v této věci zajišťuje především informování veřejnosti tak, aby se obyvatelé mohli na dopravní omezení s předstihem připravit a aby průběh stavebních prací byl co nejplynulejší. Informace o rekonstrukci vodovodu a plynovodu naleznete v dubnovém vydání zpravodaje *Náše město* na straně 5. *(mat)*

Letní provoz multifunkčního hřiště

V polovině dubna byl zahájen letní provoz multifunkčního hřiště za městskou sportovní halou na Dukelské. Hřiště nabízí široké možnosti sportovního využití. Zahrát si zde můžete například basketbal (streetball), florbal, hokejbal či inline hokej, volejbal i další míčové sporty. Hřiště je otevřené široké veřejnosti. Jednotlivci jej mohou využívat zdarma, bez nutnosti rezervace a bez časového omezení. Pro organizované skupiny je k dispozici možnost rezervace na konkrétní čas, přičemž nájemné činí 300 Kč za hodinu. Provozní doba se v průběhu sezony liší podle období:

► od 15. dubna do 28. června je otevřeno v pra-

covních dnech od 13:00 do 21:00, o víkendech a svátcích od 9:00 do 21:00

► od 29. června do 31. srpna je otevřeno denně od 9:00 do 21:00

► od 1. září do 31. října je provoz v pracovních dnech od 13:00 do 20:00, o víkendech a svátcích od 9:00 do 21:00

V měsících duben až červen a dále v září a říjnu je možné využít také dopolední rezervace v pracovní dny mezi 8:00 a 13:00, a to za stejných podmínek. Kalendář obsazenosti a objednávků pronájmu naleznete na webu sportovistejesenik.cz. *(mat)*

Obnova města po povodních v roce 2026: Gogolova, Tyršova a okolí

V minulém vydání zpravodaje jsme představili přehled lokalit, které město plánuje v letošním roce obnovit po loňských povodních. Postupně se k nim nyní vracíme podrobněji – jako první se zaměřujeme na oblast ulic Gogolova, Tyršova, prostor proluky u tržnice a ulici Školní.

Ačkoliv se ulice Gogolova nachází v centru města, patřila po povodních v září 2024 k nejvíce poškozeným místům. Voda zde vozovku doslova strhla a vytvořila rozsáhlý kráter, který zásadně narušil celou konstrukci komunikace. Následně proto proběhly opravy inženýrských sítí a provizorní úpravy, které umožnily ulici znovu zprůjezdnit a zajistit základní průchod pro pěší. Chodník na jedné straně komunikace a veřejné osvětlení byly následně opraveny na podzim roku 2025.

Na tyto zásahy naváže v letních měsících kompletní obnova, která se dotkne nejen ulice Gogolova, ale i navazujících částí – ulice Tyršovy, prostoru proluky u tržnice a ulice Školní. Projekt je podpořen z dotačního programu *Živel I*. Samostatně se připravuje také budoucí obnova sídliště Tyršova. Hlavní část prací bude spočívat v obnově komunikací a parkovacích stání. Podle rozsahu poškození dojde buď k výměně vrchní vrstvy asfaltu, nebo k celkové rekonstrukci vozovky včetně

PŘEHLED LETOŠNÍCH OPRAV PO POVODNĚ

Městské investice (obnova komunikací, 2. pol. roku 2026):

- Ul. Gogolova, Tyršova, proluka u tržnice, Školní
- Ul. Fučíkova
- Ul. Mlýnská
- Ul. Jaroslava Ježka, Denisova, Janáčkova
- Obnova pěšiny od Ovčích mostu ke Smetanovým sadům

Akce správců sítí:

- Lipovská – obnova vodovodu a plynovodu (zahájení na přelomu dubna a května)
- Žižkova – obnova plynovodu probíhá od dubna, následovat bude obnova povrchů komunikace; celková rekonstrukce ulice v rámci programu *Živel I* se předpokládá v roce 2027

podkladních vrstev. Ulice přitom zůstanou ve stejné trase i šířce jako dnes.

Součástí projektu jsou také úpravy přílehlých chodníků, sjezdů a parkovacích míst včetně podkladních vrstev a odvodnění, výměna obrub a další navazující úpravy. V prostoru proluky u tržnice se obnoví zpevněné i nepevněné plochy včetně vsakovacích zařízení. V ulici Školní dojde k opravě kamenné

dlažby – kostky budou rozebrány a znovu položeny tak, aby byl povrch rovný a bezpečný. Po dokončení prací bude v celé lokalitě doplněno také vodorovné dopravní značení. Rekonstruovaný úsek tak naváže na již hotové povrchy v ulici Vodní. V další etapě bude obnovena zbývající část ul. Tyršova v prostoru před tržnicí a navazující komunikace a chodníky v lokalitě stávajících panelových domů. (mat)

Pokračuje proměna sídliště Pod Chlumem

Revitalizace sídliště Pod Chlumem pokračuje dalšími etapami. Přípravovaná druhá a třetí etapa se zaměří na ulici Halasova a záliv u ulice Bezručova (samotná ulice Bezručova je komunikací I. třídy ve správě státu, a proto není součástí této stavby). Zahájení prací je plánováno ještě před letními prázdninami.

I tyto etapy přinesou rozsáhlou modernizaci: rekonstrukci komunikace a chodníků, úpravy veřejného osvětlení i doplnění mobiliáře. Součástí projektu je také řešení hospodaření s dešťovou vodou pomocí propustných povrchů, nové uspořádání stanovišť pro odpadové hospodářství a obnova zeleně včetně výsadby nových stromů, keřů a trvalek.

Projekt navazuje na první etapu v ulici Zeyerova, která byla zahájena v červnu 2025 a její dokončení se předpokládá do konce července letošního roku. Ta přinesla zlepšení dopravní infrastruktury, včetně nových a přehledněji uspořádaných parkovacích stání, jejichž kapacita byla navýšena. Součástí byla také kompletní obnova komunikací, chodníků a veřejného osvětlení i příprava ploch pro nové dětské hřiště.

Revitalizace sídliště Pod Chlumem patří mezi klíčové investice města. Druhá a třetí etapa mají být dokončeny v roce 2027. Na realizaci všech tří etap získalo město dotaci z *Integrovaného regionálního operačního programu*. (mat)

Dejte hračkám druhou šanci

Jesenické RE-USE centrum dlouhodobě nabízí možnost, jak smysluplně předcházet vzniku odpadu a vracet věcem další využití. Nově nyní rozšiřuje své služby o tzv. rehračkový koš, který město založilo na základě podnětu jedné z jesenických maminek.

Cílem projektu je umožnit jednoduchou a dostupnou výměnu hraček – dát jim druhou šanci a zároveň potěšit další děti. Do koše mohou lidé přinášet zachovalé hračky, včetně plyšových, a zároveň si bezplatně odnést jiné. Hračky, které se delší dobu neobmění, budou následně předány organizaci ReHračky, kde najdou další využití.

Zanechávání věcí u popelnic, byť v dobré víře, není v souladu s platnou legislativou a často vede k jejich znehodnocení. Re-use centrum naopak nabízí bezpečný a organizovaný způsob, jak věci předat k dalšímu využití. Děkujeme všem, kteří tuto iniciativu podpoří a pomohou dát věcem druhý život. Jesenické re-use centrum bylo otevřeno 1. dubna 2023 v areálu sběrného dvora na Lipovské ulici. Odevzdání zboží je zdarma, pořízení (s výjimkou hraček) je zpoplatněno manipulačním poplatkem ve výši 20 Kč za menší předměty a 50 Kč za větší kusy. Více informací o projektu rehračekna webu: www.rehracky.online. Provozní dobu naleznete na webu TSJ nebo po načtení QRkódu. (mat)

ZUŠ Jeseník: Soutěžní úspěchy a zápis

Naši žáci dosáhli v letošních krajských kolech Soutěže základních uměleckých škol mimořádných úspěchů, které potvrzují vysokou úroveň jejich talentu i pedagogického vedení na ZUŠ Jeseník. Hned několik z nich si totiž vybojovalo 1. místo s postupem do celostátního kola.

V oboru literárně-dramatickém zaujala porotou skupina s inscenací *Chceš víc?* pod vedením Kláry Ketnerové. Skupina si svým výkonem zajistila postup mezi nejlepší v republice jako jediná z celého Olomouckého kraje. Výrazného úspěchu dosáhl také komorní soubor Flute Ladies vedený Danou Macečkovou ve složení Adéla Kropáčová, Kateřina Procházková, Karolína Procházková, Adéla Suková (obor komorní hry s převahou dechových dřevěných nástrojů). Neméně úspěšná byla i akordeonistka Barbora Kučerová, které pod taktovkou Heleny Štěpánové rovněž zvítězila a zajistila si účast v celostátním kole. A aby toho nebylo málo, na Soutěžním festivalu SDOČR ve Šternberku Dechový orchestr mladých ZUŠ Jeseník získal Zlaté pásmo!

Tyto výsledky jsou důkazem nejen mimořádného nadání našich žáků, ale také jejich píle, systematické práce a kvalitního pedagogického vedení. Postup do celostátního kola představuje významný úspěch a zároveň skvělou reprezentaci města Jeseník i celého regionu. Všem účinkujícím srdečně blahopřejeme a přejeme mnoho úspěchů i v dalším kole soutěže. *ZUŠ Jeseník*

ZÁPIS

na ZUŠ Jeseník

Ke studiu v oborech
**HUDEBNÍM,
LITERÁRNĚ - DRAMATICKÉM,
VÝTVARNÉM /vč. POČÍTAČOVÉ GRAFIKY/**

18.–20. 5. 2026

Přihlášky podávejte elektronicky
na www.izus.cz do 10. 5. 2026.
Následně Vás budeme kontaktovat.
Více na www.zusjes.cz

Základní umělecká škola Jeseník
28. října 873, 790 01 Jeseník

Květen ve hvězdárně

Každé první úterý v měsíci je hvězdárna otevřena veřejnosti bez nutnosti rezervace a zdarma (17:30 až 18:30). Jiný termín lze domluvit po předchozí domluvě s Jiřím Petřkovským na 739 438 211 nebo Martinem Petráskem na 608 063 628 (max. 15 osob) – prohlídka hvězdárny, pozorování hvězdné oblohy, stellarium. Vstupné 40 Kč, děti a studenti 20 Kč. Více informací na duhajes.cz.

Viditelnost planet a událostí na obloze v měsíci květnu:

- Uran – obtížně pozorovatelný, nízko nad obzorem
 - Jupiter – viditelný večer, postupně zapadá dříve
 - Merkur, Mars, Saturn – nepozorovatelný
 - Venuše – výrazná večernice nad západem
 - 1. května, 19:30 – úplněk, jasný jarní úplněk
 - 9. května – Měsíc v poslední čtvrti
 - 16. května – Měsíc v novu
 - 19. května – pozoruhodná májová konstelace, planety a Měsíc
 - 23. května – Měsíc v první čtvrti
 - 31. května, 11:00 – modrý úplněk
- SVČ a zp DVPPP DUHA Jeseník

Gymjeska hlásí: R.U.R. tým dobývá Andorru

Jsem Gymjeska, školní žárovka. Všechno vidím, všechno slyším a s roboty jsem jedna ruka. Bydlí s námi na gymnplu totiž už přes dvacet let. Napřed byli naši roboti takoví malí, postavení z Lega, ale už třetím rokem máme i velké kovové roboty, jmenují se VEX V5 a zatím jich v ČR moc není. A představte si, že se všichni tihle velcí roboti z celé republiky na začátku března slétli do naší tělocvičny! Bylo to jejich historicky úplně první setkání a jsem na to velice hrdá. Takovému přátelskému turnaji se říká „scrimmage“ a moc jsme si ho všichni užili.

Náš robot si potřeboval svaly a pak jsem se s ním (a s celým R.U.R. týmem) vydala na *Open European Championship VEX V5* do Andorry. Velká robotická soutěž. Velká výprava. Velká dávka zážitků. Do Barcelony, kam jsme letěli, protože do Andorry nic nelétá, jsme nakonec dorazili všichni – pět kluků, dva dospěláci, já a robot, který by sám zvládl obsadit v letadle nejméně dvě sedadla, jak byl veliký. Po vypůjčení auta z půjčovny jsme se do něj nacpali takovým způsobem, že i sardinky by se od nás mohly učit. Oslavili jsme také osmnácté narozeniny jednoho člena výpravy. V kolumbijské restauraci uprostřed Španělska. Kdo to má? Já se tvářila, že mám narozky taky, ale nikdo mi dáreček nedal. Život je tvrdý.

A pak Andorra. Stoupali jsme do hor, až tam, kam už chodí jen mráz a odhodlání. A tam – soutěž. Hala studená jak mrazák a robotické boje připomínaly menší demolice. Ukázalo se, že bude potřeba změnit strategii – a tak přišla pro naše kluky dlouhá noc. Flexa, šroubováky, sprinty ven a dovnitř, práce do půl čtvrté ráno. Sousedi už vědí, že česká výprava nespí, ona tvoří.

A výsledek? Robot druhý den připomínal Chucka Norrise. R.U.R. tým skončil na děleném 5. až 8. místě v celé Evropě. Klobouk dolů. Akorát tedy já žádný nemám. A tak jsme šťastně zpátky doma. Roboti přežili, kluci zazářili a já – žárovka Gymjeska – fandím dál. Děkujeme Gymnáziumu Jeseník a všem našim sponzorům za podporu, bez které by se tahle výprava nikdy nerozsvítila.

Helena Tunysová a Magda Dostálová,
Gymnázium Jeseník

Foto: Gymnázium Jeseník

Jeseník opět přivítá elitu světové cyklistiky: Koncem května odstartuje Závod míru U23

Jeseník se na konci května znovu promění v centrum světové silniční cyklistiky. Ve čtvrtek 28. května odstartuje z Masarykova náměstí úvodní etapa již 13. ročníku prestižního Závodu míru jezdců do 23 let. Fanoušci se tak mohou těšit na souboje budoucích cyklistických hvězd.

Právě v jesenických kopcích v minulosti o svém talentu přesvědčili takoví velikáni jako fenomenální Slovinc Tadej Pogačar (vítěz z roku 2018), Julian Alaphilippe nebo švýcarský talent Marc Hirschi. Domácí fanoušci budou jistě sledovat i výkony českých nadějí, které se pokusí navázat na úspěchy Mathiase Vacka či Pavla Bittnera. Letošní rok přináší významnou novinku, závod se poprvé pojede v kategorii UCI Europe Tour 2.2U. To znamená, že se vedle tradičních národních výběrů na start postaví i týmy profesionálních prvotřídních stájí. Konkurence tak bude nejspíše nejsilnější v historii. Zájem o účast je obrovský; organizátoři potvrzují, že z celkové kapacity 22 týmů je již 21 míst obsazených.

Samotný start první etapy je naplánován na čtvrtek 28. května ve 14:00 z Masarykova náměstí. Cyklistika v Jeseníku však není jen o sportovních výkonech. Pro diváky bude na náměstí připraven doprovodný program, jako kulturní vystoupení a hudební doprovod; součtěže pro děti i dospělé; rozhovory s osobnostmi cyklistiky.

Foto: Jan Brychta

Uspořádání závodu s sebou nese i nezbytná dopravní omezení. Prosíme občany o trpělivost a pozornost při pohybu v centru města. V den startu, tedy 28. května, dojde k uzavírcí Masarykova náměstí a přilehlých částí ulic Tyršova, Palackého a Kostelní. Přijďte vytvořit nezapo-

menutelnou atmosféru, kterou je Jeseník mezi cyklisty vyhlášený, a podpořte mladé talenty na jejich cestě k profesionální slávě.

Více informací o průběhu dalších etap a kompletní startovní listinu naleznete na webu www.zavodmiru.com.
Závod míru

Rozhovor s Halinou Pawlowskou

Halina Pawlowská je výrazná česká spisovatelka, scenáristka a moderátorka, známá svým osobitým vtipem, nadhledem a schopností s lehkostí glosovat každodenní život. Proslavila se nejen knihami plnými laskavého humoru, ale i televizními pořady, v nichž dokázala vytvořit přátelskou a otevřenou atmosféru. Popularitu jí mimo jiné přinesl oblíbený televizní pořad *Banánové rybičky*. Se zábavnou talk show *Manuál zralé ženy* ji přivítáme ve čtvrtek 4. června v 19:00 v jesenickém Divadle Petra Bezruče.

Vaše kořeny z tatínkovy strany vedou na Podkarpatskou Rus a rodinné vzpomínky se staly i námětem výtečného filmu *Díky za každé nové ráno*, kterým jste se proslavila. Máte pocit, že člověk vlastně celý život píše jednu knihu – jen ji vydává po kapitolách?

Nedokázala bych to takto říct, ale píšu o svých zážitcích, o svých snech, o svých pocitech a k tomu dodávám svou fantazii. Jsem autor, všechny příběhy literárně zpracovávám. Jsou omezené mou osobou. Mým pohledem, mými emocemi, mým myšlením.

Často čerpáte z osobních i rodinných příběhů. Kde je hranice mezi tím, co si necháte pro sebe, a tím, co už lze „odevzdat čtenářům“?

Ráda říkám: „To hnusné se mi stalo. To hezké jsem si vymyslela.“

Vaše besedy bývají velmi otevřené. Dokážou Vás příběhy, které s vámi ženy sdílejí, ještě něčím překvapit?

Jistě, někdy slyším příběh, který by si nedokázal vymyslet ani sebelepší autor sci-fi.

Má podle Vás prostředí, ve kterém žijeme – velké město versus menší region – vliv na to,

Foto: archiv Haliny Pawlowské

jak prožíváme zralost a životní spokojenost? Nebo si svá malá i velká dramata nosíme všude s sebou?

Myslím, že prostředí nás sice ovlivňuje, ale člověk sám před sebou nikam neutěče.

Jeseník je spojený s lázeňskou tradicí a péčí o tělo i duši. Jak vypadá Vaše vlastní „lázeňská kúra“ k navození psychické pohody?

Ráda sedím na terase nebo na zahradě na slunci, ráda vařím a tím vypínám mozek, nejradši ležím na břehu moře a poslouchám jeho šumění. Jedna z mých vlastních oblíbených rad zní: „Když máš v duši hoře, flákní sebou na břeh moře!“

Co pro Vás dnes znamená „dobrý život“? Změnila se tahle definice v průběhu let?

Myslím, že ne. Pod pojmem „dobrý život“ si vždy představuji člověka, který je zdravý, bez bolesti, s milující rodinou, s prací, která ho baví, a s dostatečným finančním zázemím pro své koníčky.

Kdybyste měla shrnout jednu jedinou radu pro spokojený život, jaká by to byla?

Užívej života na plný pecky, dřív, než ti zubatá podrazí kecky!

Jak by vypadala první kapitola *Manuálu zralého muže*?

Žádný muž, podle mého názoru, nikdy není dostatečně zralý.

Chceš-li jet do Jeseníku... Jak by to dopověděla Halina Pawlowská?

Má rada je určena hlavně těm, kteří jsou závislí na návykových látkách. „Chceš-li jet do Jeseníku, tak nesmíš být na perníku!“

Za rozhovor děkuje Táňa Matelová,
MKZ Jeseník

AKCE

pátek 1/5 10:00

Třešňová alej u Muzikantské stezky
SLAVNOST TŘEŠŇÍ

Slavnost v třešňové aleji u Muzikantské stezky. Pečování o stromy, drobný kulturní program, piknik. S sebou: rukavice a něco dobrého na zub! Pořádá spolek Sudetikus.

pátek 1/5 18:00

Hala Sanatoria Priessnitz
ZPÍVÁNKY

Lidové, lidovkové písně a hity 50. a 60. let u harmoniky. Vstupné dobrovolné. Pořádají PLL.

pátek 1/5 19:00

Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz
KONCERT – FOUSÁČ

Pisničkář a básník, který prostě je... Originální živá hudba a syrové opravdové texty plné vesnického filosofování. Vstupné 150 Kč, rezervace v kavárně nebo SMS na 608 904 004. Pořádá Spolek Sub Tilia.

sobota 2/5 8:30

Masarykovo náměstí – Zlatý chlum
MÁJOVÝ VÝSTUP NA ZLATÝ CHLUM

8. ročník Májového výstupu na Zlatý chlum. Sraz účastníků v 8:30 na Masarykově náměstí v Jeseníku. S ostatními turisty se setkáme mezi 11:00 a 12:00 v cíli. Možnost občerstvení na Zlatém chlumu. Pořádá Klub turistů Jeseník ve spolupráci s městem Jeseník a Naturfyt-Bio.

pondělí 4/5 19:00

Hala Sanatoria Priessnitz
KONCERT U BÍLÉHO KLAVÍRU

Swing, jazz, rock&roll, boogie... To vše v podání výborného klavíristy Vladimíra Najdekra. Vstupné dobrovolné.

pondělí 4/5 17:00

Galerie Knihovny
Vincence Priessnitz
VERNISÁŽ VÝSTAVY PRACÍ ABSOLVENTŮ
VÝTVARNÉHO OBORU, I. A II. STUPEŇ

Přijďte s námi zahájit výstavu žáků ZUŠ Jeseník ze tříd Ivy Svobodové, Lenky Grygové a Filipa Raifa. K vidění budou sochy, obrazy i grafika na různá témata. Pořádá ZUŠ Jeseník ve spolupráci s MKZ Jeseník.

úterý 5/5 17:00

Kaple
I. ABSOLVENTSKÝ KONCERT ŽÁKŮ ZUŠ JESENÍK

Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

úterý 5/5 19:00

Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz
ŽIVOT ZAČÍNÁ PO STOVCE – PROMÍTÁNÍ

Dagny boří představy o stáří: píše blog, randí, chodí na party a učí se novým věcem. Její příběh ukazuje, že chuť žít, odvaha i radost z budoucnosti nejsou otázkou věku, ale postoje. Bez patosu a póz. Vstupné dobrovolné. Rezervace v kavárně nebo SMS na 608 904 004. Pořádá Spolek Sub Tilia

středa 6/5 19:00

Zrcadlový sál
KONCERT JESENICKÉHO SMÍŠENÉHO PĚVECKÉHO SBORU

Průřez sborovou tvorbou. Vstupné 150 Kč. Pořádají PLL.

středa 6/5 19:00

Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz
TRAMPULA – AKUSTICKÝ KONCERT

Jeseničtí muzikanti Dvořák, Hanulík a Juřena hrají trampské hity (Ryvola, Žalman). Přijďte zažít folkovou nostalgii! Vstupné 220 Kč, rezervace v kavárně nebo SMS 608 904 004. Pořádá Spolek Sub Tilia.

středa 6/5 19:00 až 20:30

Klub Sofie
ART & WINE ANEB VEČERNÍ MALBA AKRYLEM

Přijďte si odpočinout, inspirovat se a popustit uzdu své kreativitě! Pod vedením zkušeného lektora vytvoříte vlastní umělecké dílo. Cena 430 Kč / osoba na místě (zahrnuje vše potřebné). Rezervace nutná na recepci sanatoria. Maximální kapacita 12 osob. Pořádají PLL.

čtvrtek 7/5 17:00

Kaple
II. ABSOLVENTSKÝ KONCERT ŽÁKŮ ZUŠ JESENÍK

Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

čtvrtek 7/5 19:00

Zimní zahrada
TANEČNÍ VEČER

K tanci a poslechu střídavě hrají Karel a Petr Weiserovi. Vstupné 50 Kč. Pořádají PLL.

pátek 8/5 19:00

Zimní zahrada Sanatoria Priessnitz
ANI SPOLU, ANI BEZ SEBE

Divadelní představení souboru Kantoři Mikulovice. Vstupné 150 Kč. Pořádají PLL.

pátek 8/5 9:00 až 16:00

Masarykovo náměstí
JESENICKÉ TRHY

Lokální trhy, které podporují šetrné zemědělství, řemesla a kulturní život ve městě. Součástí je doprovodný program. Vystoupí taneční soubor Borůvjenky z Rychleb, hudebnice Petra Frago a Eliška Foltová a sbor JeSen. Info: www.jesenicketrhy.cz, nebo tel. 704 143 003. Pořádá Sudetikus ve spolupráci s městem Jeseník a Olomouckým krajem.

pátek 8/5 12:00 až 16:00

Masarykovo náměstí
ZAOŠTŘENO NA ELEKTRO

Ekologický program zaměřený na recyklaci elektr. Za donesený vysloužilý malý spotřebič dostanete drobný dárek. Koná se v rámci akce Jesenícké trhy. Pořádá ELEKTROWIN ve spolupráci s Olomouckým krajem.

pátek 8/5 15:00

Hudební sál Knihovny V. Priessnitz
ČESKÝ ROZHLAS OLOMOUC NA CESTÁCH:
PŘÁTELSKÁ HODINKA S IGOREM BAREŠEM

Mistr slova, olomoucký rodák, prezident rozhla-

sového festivalu Prix Bohemia Radio a člen souboru činohry Divadla na Vinohradech v Praze letos slaví své 60. narozeniny. Řeč bude o hereckých začátcích, o divadle, rozhlase či o Pověstech z Olomouckého kraje. Ptát se bude režisér Michal Bureš. Pořádá ČRo Olomouc ve spolupráci s MKZ Jeseník.

pondělí 11/5 17:00

Kaple
„KOMOŘINA NENÍ DŘINA“

Koncert souborů ZUŠ Jeseník – komorní hry a Night Flutes. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

úterý 12/5 18:30

Klub Sofie
WORKSHOP – KOŠÍK NA DROBNOSTI

Pod vedením lektorky Marie Machákové se naučíte uháčkovat košík na drobnosti, který poslouží i jako dekorace. Materiál dostanete na místě. Rezervace nutná na 721 454 464. Platba 550 Kč na místě (v ceně je veškerý potřebný materiál).

úterý 12/5 19:00

Hala Sanatoria Priessnitz
JESENICKÉ ŽESTĚ

Koncert žestového kvinteta Jesenícké žestě. Vstupné dobrovolné. Pořádají PLL.

úterý 12/5 19:00

Divadlo Petra Bezruče
POSTRADATELNÍ

Kdo si pamatuje 90. léta? Hrdinové této hry, kteří se náhodou setkali, ano, jenže ty časy, jež je navždy poznamenaly, jsou již za nimi. Jak rozdělily jejich generaci? Komédie o tom, že nikdy není pozdě uvědomit si, že už je pozdě. Hrají: Martin Trnavský a Radim Novák. Představení v předplatném, délka 90 minut. Vstupné 460 Kč, studenti a senioři 380 Kč. Představení v produkci Divadla Frída.

středa 13/5 a čtvrtek 14/5

areál lázní, Smetanovy sady,
Zrcadlový sál

DNY PRAMENŮ
V rámci Dnů pramenů proběhnou dvě komentované procházky: středa od 15:00 s Jiřím Glabazňou (sraz u lázeňského IC) a ve čtvrtek s Bohumilou Tinzovou (sraz u kurtů ve Smetanových sadech v 16:00). Ve středu od 19:30 si v Zrcadlovém sále připomeneme film Vincenz Priessnitz. Více na str. 12. Pořádají PLL a město Jeseník.

středa 14/5 19:00

Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz
ALBÁNIE VE SMEČCE – CESTOPIS PŘEMKA LULJAKA

Přijďte se seznámit se čtyřčlennou smečkou v boudě na 4 kolech, s chutí moře na vyplazeném jazyku a horským větrem v kožichu. Povídání o splnění si dosažitelného snu. Vstupné dobrovolné, rezervace v kavárně nebo SMS 608 904 004. Pořádá Spolek Sub Tilia.

čtvrtek 14/5 17:00

Kaple
III. ABSOLVENTSKÝ KONCERT ŽÁKŮ ZUŠ JESENÍK

Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

čtvrtek 14/5 19:00

Zimní zahrada

TANEČNÍ VEČER

K tanci a poslechu střídavě hrají Karel a Petr Weiserovi. Vstupné 50 Kč. Pořádají PLL.

čtvrtek 14/5 19:00

Zrcadlový sál

PRIESSNITZŮV ZÁBAL A JEHO VYUŽITÍ V PRAXI

Přednáška v rámci Akademie zdraví. Přednáší Monika Čížková. Pořádají PLL.

pátek 15/5 od 15:30

Masarykovo náměstí

ZAHÁJENÍ LÁZEŇSKÉ SEZONY

Tradiční zahájení sezony na Masarykově náměstí s bohatým kulturním programem (více na straně 11) včetně slavnostního koncertu DOM ZUŠ JESENÍK k 55. výročí s videoprojekcí. Pořádají město Jeseník, ZUŠ Jeseník, MKZ Jeseník, PLL.

pátek 15/5 19:30

Masarykovo náměstí

KONCERT DOM ZUŠ JESENÍK – 55 LET

Koncert Dechového orchestru mladých ZUŠ Jeseník k 55. výročí od založení. Součástí bude videoprojekce. Pořádá ZUŠ Jeseník, SPU, MKZ a PLL.

pátek 15/5 19:00

Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz

KONCERT – ŽAMBOŠI

„Anděloví“ folkoví mistři. Emoční, experimentální hudba plná smyček, která „hýbe vnitřnostmi“ a zdůrazňuje texty i emoce naživo. Vstupné 250 Kč. Rezervace v kavárně nebo SMS na 608 904 004. Pořádá Spolek Sub Tilia.

pátek 15/5 19:00

Hala Sanatoria Priessnitz

KONCERT U BÍLÉHO KLAVÍRU

Hudební večer u bílého klavíru s klavíristkou a autorkou písní Radkou Těšíkovou. Vstupné dobrovolné.

sobota 16/5 13:00

Areál PLL

179. ZAHÁJENÍ LÁZEŇSKÉ SEZONY

Slavnostní zahájení sezony před Lázeňským domem Priessnitz: Dechový orchestr mladých ZUŠ Jeseník, Spolek panstva, žehnání pramenům. Podrobný program na straně 11. Pořádají PLL.

neděle 17/5 10:00

náměstí Svobody

RESTAURANT DAY JESENÍK

Sousedský festival jídla, kdy si každý může na jeden den otevřít vlastní restauraci, kavárnu nebo bar a pochubit se svými domácími dobrotami, získat nové kontakty a užít si příjemný den v oživeném veřejném prostoru. Pořádá Sudetikus. Info: www.restaurant-day-jesenik.webnode.cz.

pondělí 18/5 až středa 20/5 13:00

ZÁPIS NA ZUŠ JESENÍK

Zápis ke studiu v hudebním, literárně-dramatickém a výtvarném oboru. Přihlášky podávejte elektronicky na www.izus.cz do 10. května Násled-

ně Vás budeme kontaktovat a pozveme k zápisu. Více na www.zusjes.cz. Pořádá ZUŠ Jeseník.

pondělí 18/5 19:00

**Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz
SEMINÁŘ EKOTERAPIE – MUDR. JAN AUDRLICKÝ – PSYCHIATR, PSYCHOTERAPEUT A FACILITÁTOR**

Společně nahlédneme tři principy přístupu ekoterapie – tělo je příroda, celistvost a ekocentralita, budeme hledat, co nám vztah k přírodě může přinést pro větší ukotvení, citlivost a vnitřní rovnováhu. Vstupné dobrovolné. Rezervace v kavárně nebo SMS na 608 904 004. Pořádá Spolek Sub Tilia.

pondělí 18/5 19:00

Zrcadlový sál

KONCERT 88TWICE

Dvě piana, dva muži a krásné (nejen) jazzové melodie. Vstupné 150 Kč. Pořádají PLL.

úterý 19/5 9:30 až 10:30

Oddělení pro děti a mládež

Knihovny V. Priessnitz

FREEVALDA KLUBÍK VE SPOLUPRÁCI S EUROTOPIA.CZ (I. KVĚTNOVÝ)

Přijďte si s dětmi užít příjemné dopoledne s knihou *Máma pro Papíka* a jednoduché tvoření. Nutná rezervace: Petra Malinková, malinkova@mkzjes.cz, 725 717 846. Určeno pro děti do tří let. Vstup volný. Pořádají MKZ Jeseník, EUROTOPIA.CZ.

úterý 19/5 18:30

**Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz
KVĚTINOVÝ AROMA WORKSHOP – ODBORNÁ AROMATERAPEUTKA HANA URBANOVÁ**

Seznámíte se s květinovými a bylinnými esencemi, známými i exotickými. Namícháme si vlastní osvěžující roll-on parfém. Vstupné 550 Kč, rezervace v kavárně nebo SMS 608 904 004. Pořádá Hana Urbanová.

středa 20/5 19:00

Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz

KONCERT – JAN AUDRLICKÝ

Kytarista a zpěvák s nezaměnitelným hlasem vás provede po krajinách blues, soul a alternativní rock. Vstupné 175 Kč. Rezervace v kavárně nebo SMS na 608 904 004. Pořádá Spolek Sub Tilia.

středa 20/5 19:00

Zrcadlový sál

VÍTE, CO VÁM SLUŠÍ?

Typologie a vizážistika s Vlastou Neuwirtovou. Vstupné 100 Kč. Pořádají PLL.

středa 20/5 19:00 až 20:30

Klub Sofie

ART & WINE ANEB VEČERNÍ MALBA AKRYLEM

Přijďte si odpočinout, inspirovat se a popustit uzdu své kreativity! Pod vedením zkušeného lektora vytvoříte vlastní umělecké dílo. Cena 430 Kč / osoba na místě (zahrnuje vše potřebné). Rezervace nutná na recepci sanatoria. Maximální kapacita 12 osob. Pořádají PLL.

čtvrtek 21/5 16:00

Zrcadlový sál

ODKAZ V. PRIESSNITZE PRO SOUČASNOST

V rámci cyklu Akademie zdraví přednáší vedoucí lékař PLL Jaroslav Novotný. Pořádají PLL.

čtvrtek 21/5 17:00

Kaple

IV. ABSOLVENTSKÝ KONCERT ŽÁKŮ ZUŠ JESENÍK

Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

čtvrtek 21/5 19:00

Zimní zahrada

TANEČNÍ VEČER

K tanci a poslechu střídavě hrají Karel a Petr Weiserovi. Vstupné 50 Kč. Pořádají PLL.

pátek 22/5 17:00

Kaple

V. ABSOLVENTSKÝ KONCERT ŽÁKŮ ZUŠ JESENÍK

Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

sobota 23/5 14:00 až 17:00

Smetanovy sady

POHÁDKOVÝ LES

Pohádková stanoviště se zábavnými úkoly, skákačím hrad, lukostřelba, taneční vystoupení, malování na obličej. Pohádka pro děti – Divadélko S Radoští, kouzelnické vystoupení Tomáše Velzela. Vstupné dobrovolné, občerstvení zajištěno, při velmi nepříznivém počasí se akce ruší, sledujte FB duhajes. Pořádá SVČ DUHA ve spolupráci s dalšími organizacemi a spolky města Jeseník.

sobota 23/5 19:00

Zrcadlový sál

PERU

Cestopisná přednáška Libora Turka. Vstupné 100 Kč. Před samotnou přednáškou, od 17:50, zahraje na hale Sanatoria Priessnitz Šimon Turek na bílý klavír. Pořádají PLL.

neděle 24/5 19:20

Sraz u recepcce Priessnitz

OM CHANTING

Rezonujte se zvukem OM. S sebou pohodlné oblečení a něco na pití. OM Chanting vede Martina Kovaříková. Vstup volný. Pořádají PLL.

úterý 26/5 19:00

**Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz
BESEDA O LÉČBĚ KONOPÍM SE SVATÝM SEDLÁČKEM**

Beseda s místními pěstiteli a výrobci léčebné kosmetiky a produktů z konopí. Přijďte si poslechnout o tom, jak konopí změnilo jejich život. Vstupné 60 Kč, rezervace v kavárně. Pořádá Spolek Sub Tilia.

úterý 26/5 9:30 až 10:30

Oddělení pro děti a mládež

Knihovny V. Priessnitz

FREEVALDA KLUBÍK (II. KVĚTNOVÝ)

Přijďte si s dětmi užít příjemné dopoledne plné čtení a jednoduchého tvoření. Nutná rezervace: Petra Malinková, 725 717 846, malinkova@mkzjes.cz (přihlášení do 21. května do 12:00). Určeno pro

děti do tří let. Vstup volný, materiál na tvoření 30 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

úterý 26/5 18:30

Klub SOFIE

WORKSHOP – KORÁLKOVÝ ŠPERK

Pod vedením lektorky Marie Machákové se naučíte ušít si svůj osobitý šperk z korálků technikou peyot a cihlák. Materiál dostanete na místě. Telefonická rezervace nutná na 721 454 464. Platba 500 Kč na místě (veškerý potřebný materiál v ceně).

středa 27/5 14:00 až 17:00

Vínckovo, Rodný dům V. Priessnitz

OÁZA MATEŘSTVÍ

Bezpečný, laskavý kruh pro mámy i s dětmi. Povídání s doulou a průvodkyní tradičního ženského zdraví, jemné sdílení a inspirace. Můžeš přijít kdykoliv v průběhu. příspěvek dobrovolný. Pořádá www.mamahanna.cz.

středa 27/5 19:00 až 20:30

Klub Sofie

ART & WINE ANEB VEČERNÍ MALBA AKRYLEM

Přijďte si odpočinout, inspirovat se a popustit uzdu své kreativitě! Pod vedením zkušeného lektora vytvoříte vlastní umělecké dílo. Cena 430 Kč / osoba na místě (zahrnuje vše potřebné). Rezervace nutná na recepci sanatoria. Maximální kapacita 12 osob. Pořádají PLL.

čtvrtek 28/5 17:30

Zrcadlový sál

OD-VÁŽNĚ NA CIMBÁL

Koncert, který představuje cimbál v umělecké hudební tvorbě od baroka po současnost. Vstupné dobrovolné. Pořádají PLL.

čtvrtek 28/5 19:00

Zimní zahrada

TANEČNÍ VEČER

K tanci a poslechu střídavě hrají Karel a Petr Weiserovi. Vstupné 50 Kč. Pořádají PLL.

čtvrtek 28/5 od 14:00 do 17:00

SZUŠ LiveArt!

budova Jiráskova (za Albertem)

ZÁPIS NOVÝCH ŽÁKYŇ A ŽÁKŮ

Zápis do všech našich oborů – tanečního, hudebního a literárně-dramatického. Těšíme se na Vás, kolektiv SZUŠ.

čtvrtek 28/5 a pátek 29/5
od 8:00 do 17:00

Knihovna V. Priessnitz

BAZAR KNIH

Mimořádný květnový Bazar knih, který se uskuteční v galerii Knihovny Vincence Priessnitz. Lichobolný kus si můžete pořídit od 10 Kč, k prodeji budou také časopisy. Pořádají MKZ Jeseník.

čtvrtek 28/5 16:00

Hudební sál Knihovny V. Priessnitz

LASKAVÝ PŘÍSTUP K EMOCÍM DÍTĚTE

Psycholožka Michaela Kovaříková vás provede, jak: reagovat s respektem a jistotou, proměnit napětí v porozumění a blízkost, podpořit dětskou odolnost a vzájemnou důvěru, pečovat

o sebe. Vstupné dobrovolné. Pořádají MKZ Jeseník.

pátek 29/5 19:00

Vínckovo, Rodný dům V. Priessnitz

KONCERT PUDLAX

Mladé echt jazzové trio z Prahy propojuje propracovanou kompozici, spontánní souhru i hravou absurditu. Vstupné 200 Kč. Rezervace v kavárně nebo SMS na 608 904 004. Pořádá Spolek Sub Tilia.

pátek 29/5 18:00

Hala Sanatoria Priessnitz

KONCERT ZUŠ JESENÍK

Koncert žáků klavírního oddělení ZUŠ Jeseník. Vstupné dobrovolné. Pořádají PLL.

neděle 31/5 14:00 až 15:30

Zrcadlový sál

VÝSTAVA OBRAZŮ MICHAELY ANNY HORÁKOVÉ

Když andělé šeptají, životní příběhy ožívají a srdce maluje... Vstup volný. Pořádají PLL.

neděle 31/5 15:30

Zrcadlový sál

SETKÁNÍ S AUTORKOU KNIH MICHAELOU ANNOU HORÁKOVOU

O tom, jak věci mezi nebem a zemí mohou ovlivnit naše životy. Vstupné 50 Kč. Pořádají PL.

VÝSTAVY

1/1 až 31/5

Kavárna Sofie

VÝSTAVA

Radek Horský – bývalý reklamní grafik, vyučující ve své tvorbě počítačovou grafiku s náměty inspirovanými starými plakáty. **Jarmila Donée** – věnuje se kresbě pastelem a využívá jeho variability, nejčastěji se nechává inspirovat přírodními scénériemi. **Milan Frantík** – jeho tvorba je charakterizována převážně olejomalbou a námětem je mu jesenícká příroda. Výstava je přístupná v provozní době Kavárny Sofie. Pořádají PLL.

23/1 až 31/8

Vínckovo, Rodný dům V. Priessnitz

ZDENKA MORÁVKOVÁ: MEZI CHŮZÍ A OBRAZEM

Autorka pracuje s přírodními materiály: semeny, plody, stonky, jehličím, úlomky rostlin či stromů, které se v obrazech proměňují v nositele rytmu, struktury a času. Materiál zde není prostředkem, ale partnerem. Výstava je pozváním k vnitřnímu doteku s krajinou, která není vzdáleným obrazem, ale živým prostorem sdílené zkušenosti.

27/4 až 4/6

Divadlo Petra Bezruče

RICHARD MOŠTĚK: PŘES KOPEK

Výstava propojuje autorova díla do jediného narativu, napříč lety a místy vytváří proměnlivý, neustále se přizpůsobující environment. Neomezená materiálnost v něm otevírá hrani-

ce mezi zdánlivě vzdálenými vztahy, které díky svému reminiscenčnímu základu definují prostor pro současné bytí. Vstup volný.

5/5 až 12/6

Galerie Knihovny V. Priessnitz

VÝSTAVA PRACÍ ABSOLVENTŮ VÝTVARNÉHO OBORU, I. A II. STUPNĚ

Na absolventské výstavě žáků ZUŠ Jeseník představí své práce jedenáct absolventů I. stupně a pět absolventů II. stupně ze tříd Ivy Svobodové, Lenky Grygové a Filipa Raifa. K vidění budou sochy, obrazy i grafika na různá témata. Pořádají ZUŠ Jeseník ve spolupráci s MKZ Jeseník.

VLASTIVĚDNÉ MUZEUM JESENICKA

28/4 až 28/6

Galerie Vodní tvrze

VÝSTAVA ZUŠ JESENÍK

Své práce představují žáci ze všech tříd a ročníků výtvarného oboru ZUŠ Jeseník. Výstava je malou přehlídkou toho, čím se mladí umělci se svými učiteli (Ivou Svobodovou, Lenkou Grygovou a Filipem Raifem) během školního roku zabývali. Kurátorka výstavy: Ivana Závadová. Vstupné: 40/20 Kč.

pátek 1/5

Rytířský sál Vodní tvrze

PŘEDNÁŠKA: BYL POZDNÍ VEČER... PRVNÍ MÁJ JIŽ 140 LET

Byl pozdní večer, 1. květen 1886. Zatímco u nás ještě hrdliččin zval ku lásce hlas, v řadě amerických měst demonstrovaly tisíce dělníků za lepší pracovní podmínky. Jejich úsilí ale skončilo masakrem. O čtyři léta později si odkaz chicagských pracujících připomínali po celém světě. O kořeních Svátku práce pohovoří etnograf VMJ Matěj Matela. Vstup volný.

sobota 16/5

Kostel Nejsvětější Trojice Javorník

EXKURZE

Kostely. Perly rozeteté po naší krajině. Obdivujeme v nich preciznost, um a smysl pro krásu našich předků. Přijměte pozvání do kostela Nejsvětější Trojice v Javorníku, pod jehož klenbou se s archeologem VMJ Milanem Rychlým dozvíte o dějinách i málo známých zajímavostech tohoto významného sakrálního objektu. Odjezd autobusem z Jeseníku v 7:35 (příjezd do Javorníku v 8:25). Návrat autobusem z Javorníku ve 12:32, případně vlakem ve 14:03. Průvodce: Milan Rychlý. Vstup volný.

čtvrtek 28/5 18:00

Rytířský sál Vodní tvrze

PŘEDNÁŠKA: KRVAVÝ KVĚTEN 1915. VOJÁCI Z JESENÍKU V BOJÍCH PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY

Během pouhých čtyř dnů (15.–18. května 1915) padlo deset mužů z tohoto regionu – jednalo se o nejvyšší ztrátu v tak krátkém čase za celou válku, jak dokládají údaje z památníku padlých. Co se tehdy na frontě odehrálo? Přednáška přiblíží konkrétní osudy vojáků i širší historické souvislosti bojů v tomto období. Přednášející: Radim Kapavík. Vstup volný.

Priessnitzovy léčebné lázně a Město Jeseník
vás zvou na

179. Zahájení lázeňské sezóny u Jeseníku

Na akci budou posíleny
vybrané autobusové spoje
mezi městem Jeseník
a lázněmi.

15. - 17. 5. 2026

Pátek 15.5.

Masarykovo náměstí Jeseník

- 15.30 Slavnostní zahájení
- 15.40 Smyčkový orchestr Jeseník
- 16.25 Taneční vystoupení SZUŠ LiveArt!
- 17.30 **KATEŘINA MARIE TICHÁ & BANDJEEZ**
- 18.30 Folklorní soubor Borůvčanky Rychlebské hory
- 19.30 Slavnostní koncert DOM ZUŠ JESENÍK k 55. výročí
- 20.15 Akrobatická show V.O.S.A. Theatre
- 20.30 Slavnostní koncert DOM ZUŠ JESENÍK k 55. výročí

Sobota 16.5.

Priessnitzovy léčebné lázně

- od 10.00 Otevření kaple a hrobky
Vincenze Priessnitze
- do 11.30
- 13.00 **SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ
LÁZEŇSKÉ SEZÓNY**
- před LD Priessnitz, DOM ZUŠ Jeseník,
Spolek panstva, žehnání pramenů
Dixieland Vojenské hudby Olomouc
- 14.00 Luciani, revival Lucie
- 15.45 FOLKLOREK ZUŠ Jeseník 10. výročí
- 17.00 Good Work, kapela
- 18.00 **HANA HOLIŠOVÁ**
- 20.00 **S KAPELOU NT7**
- 21.30 Houslová SHOW Tomáše Zápecey

Neděle 17.5.

- od 10.00 **RESTAURANT DAY**
- do 13.00 na náměstí Svobody v Jeseníku
- od 10.00 Otevření kaple a hrobky V. Priessnitze
- do 11.30 na Ripperově promenádě

Změna programu vyhrazena.
Na akci se budou pořizovat
fotografie a videa.

www.mkzjes.cz
www.priessnitz.cz

Jeseník
MĚSTO V JEDNÉ PŘÍRODĚ

Priessnitz
LÉČEBNÉ LÁZŇE JESENÍK

Květen v kině

Vážení přátelé filmu, přinášíme květnový program Kina Pohoda. První máj oslavíme filmem *Drama* se Zendayou a R. Pattinsonem o tom, že láska je i práce a naplníme tak oba významy tohoto svátečního dne. V sobotu 2. května nabídneme pokračování veleúspěšného titulu *Ďábel nosí Pradu 2* – po dvaceti letech se můžete opět těšit na M. Streep, A. Hathaway či E. Blunt, která čelí výzvám módního průmyslu. Nezapomeňte přijít s předstihem, budeme mít pro vás nachystaný welcome drink! Jan Svěrák se vrací na filmová plátna s komediální novinkou *Pět švestek*. Děj se odehrává převážně na plachtěnicích, natáčelo se v Řecku a hlavních rolích se chopili D. Syslová, L. Termerová, P. Kostka, J. Vlasák a O. Kaiser. Hrát ji budeme v den premiéry, ve čtvrtek 28. května, a následující dva dny.

Nedělní odpoledne patří dětem: 3. května *Lojza a Pepa*, 10. května *Tajemství sýkorek*, 17. května *Malá Amélie*, 24. května *Velrybí píseň* a 31. května *Lumpík Špuntiík*. Hudební fanoušci se mohou těšit na koncertní film *John & Yoko Live in NYC* (3. května) a *Iron Maiden* (17. května). Uvedeme také *Star Wars: Mandalorian* a *Grogu* (22. a 30. května).

Naším věrným divákům z řad seniorů jsme přichystali malý dárek v podobě rozšíření Senior klubu na dvě představení měsíčně: 14. května česká komedie úspěšného režiséra Martina Horského *Někdo to rád v Plzni* a poté 28. května *Nevděčné bytosti*.

Věříme, že si vyberete, a těšíme se na vás. Podrobnosti najdete na webu kinopoda.cz, sociálních sítích a plakátech.

V pátek 15. května Jeseník ožije zahájením sezóny: Kateřina Marie Tichá, akrobaté i oslava 55 let orchestru

Jaro je v plném proudu a s ním přichází i chvíle, kdy naše město po roce opět ožije oslavami zahájení nové lázeňské sezóny. Tímto vás chceme srdečně pozvat na páteční program, kterým tradičně otevíráme slavnostní víkend v centru Jeseníku.

Páteční odpoledne odstartují již ve 14:00 tradiční trhy a stánkový prodej, kde si budete moci vychutnat jarní atmosféru u dobrého jídla či nákupu řemeslných výrobků. Samotný kulturní program poté začne v 15:30 slavnostním zahájením, na které naváže vystoupení Smyčkového orchestru ZUŠ Jeseník. Po tomto koncertě ovládne prostor před pódiem taneční energie v podání talentovaných žáků SZUŠ LiveArt!

V 17:30 se můžete těšit na jeden z hlavních bodů programu, kterým je koncert Kateřiny Marie Tiché a kapely Bandjeez. Kateřina je v současnosti jednou z nejvýraznějších tváří české hudební scény, držitelka cen Anděl a umělkyně, která dokáže s neuvěřitelnou citlivostí propojit folk, pop i šanson. Společně s kapelou Bandjeez, která dříve doprovázela Davida Stypku, přiveze do Jeseníku hluboké texty i podmanivé melodie z nového alba *Plamen*, ale zazní i oblíbené skladby z předchozích desek.

V 18:30 se divákům představí nový Folklorní soubor Borůvčanky z Rychlebských hor, který se snaží navázat na přerušené tradice regionu. Po krátké technické přestávce se v 19:30 program rozjede ve velkém stylu, kdy své nástroje rozezní Dechový orchestr mladých ze ZUŠ Jeseník. Pro orchestr je letošní vystoupení mimořádné, protože jím společně oslavíme úctyhodné 55. výročí jeho založení. Součástí koncertu bude také velkoplošná videoprojekce, která hudební zážitek vizuálně umocní. Ve 20:15 nás pak čeká podmanivá akrobatická show uskupení V.O.S.A., na kterou ve 20:30 naváže velkolepé finále v podobě pokračování koncertu jubilujícího dechového orchestru.

Budeme moc rádi, když se u nás v pátek zastavíte, užijete si skvělou atmosféru v centru a naladíte se s námi na sobotní pokračování oslav, které již tradičně patří Priessnitzovým léčebným lázním.

Váš organizační tým MKZ Jeseník

Vychází nové regionální knihy

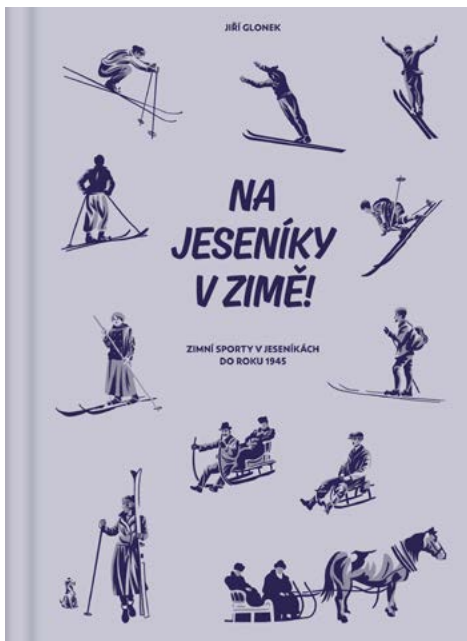
Objevte literární novinky z Jesenicka – čtveřice nových knih mapuje osudy slavného ortopeda, historii zimních sportů, příběhy místních šampionů i netradiční pohled na čarodějnické procesy.

Dr. Adolf Lorenz: Životní příběh rodáka z Vidnavy, jenž stál u zrodu moderní ortopedie

Životní cesta dr. Adolfa Lorenze (1854–1946) je fascinujícím příběhem muže, který se díky svému nadání a pili vypracoval ze syna ne příliš majetného sedláře z Vidnavy až na vrchol tehdejšího lékařského světa. Publikace etnografa Vlastivědného muzea Jesenicka Matěje Mately nabízí ucelený pohled na tuto osobnost – nepředstavuje Lorenze pouze jako vizionáře dětské ortopedie, ale odkrývá i jeho soukromí jako manžela, otce a patriota, který nikdy nezapomněl na své slezské kořeny. Knihu obohacuje unikátní obrazový materiál z rodinných i veřejných archivů.

Na Jeseníky v zimě!

Víte, že Jeseníky patřily k hlavním průkopníkům zimních sportů v celé střední Evropě? Fascinující kniha historika Jiřího Glonka s názvem *Na Jeseníky v zimě!* oživuje dnes již téměř zapomenutý svět předválečného lyžování, skokanských můstků a sánkařských drah. Autor v ní odkrývá osudy odvážných průkopníků a lokálních výrobců lyží, jejichž sláva zmizela spolu s původním obyvatelstvem po roce 1945. Text čtenáře provede od prvních nejistých krůčků nadšenců na dřevěných ski až po éru velkých

organizovaných závodů a výstavbu ikonických sportovišť. Kniha navazuje na úspěšný titul z roku 2019 o historii turistiky v Jeseníkách (*Na Jeseníky!: O putování jeseníckými horami, turistických bedekrech a mapách do roku 1945*).

Mistři z Jesenicka

Kniha Pavla Macháčka *Mistři z Jesenicka* odkrývá fascinující příběhy dvacitky vrcholových sportovců, kteří se prosadili na světové úrovni. Publikace, vydaná Vlastivědným muzeem Jesenicka, vzdává poctu olympionikům i mistrům světa, kteří dnes žijí nenápadným životem jako vaši sousedé – třeba jako záchranáři, hasiči či úředníci. Autor čtivě zachycuje jejich dřinu, odhodlání i silné pouto k rodnému kraji pod Šerákem. Je to první ucelené zmapování sportovní historie regionu, které připomíná, že i v pohraničí rostou hvězdy.

Kryštof Alois Lautner: Duchovní mezi čarodějnicemi

Historik Jaroslav Čechura v nové knize *Kryštof Alois Lautner: Duchovní mezi čarodějnicemi* se pokouší bořit mýty známé z románu a filmu *Kladivo na čarodějnice*. Na základě hloubkového výzkumu a autentických protokolů líčí Lautnerův život od studií až po tragické upálení v Mohelnici roku 1685. Autor polemizuje s uměleckou fikcí a ukazuje Lautnera v netradičním světle – jako muže s rozsáhlou knihovnou, ale i složitými společenskými vazbami. Kniha odkrývá pozadí tehdejších právních zvyklostí i finanční stránku procesů.

(jam)

Dejte věcem nový život

Centrum pomoci sv. Martina v Jeseníku zve veřejnost na prodej oblečení za symbolické ceny. Přijďte si vybrat kousky pro sebe i své blízké a zároveň podpořit Sociální šatník, který centrum provozuje v rámci Charity Jeseník. Akce se uskuteční 14. května od 9:00 do 18:00 v Centru pomoci sv. Martina na ul. 28. října 887/1 v Jeseníku (bývalé elektro Dvořáček). Přijďte podpořit dobrou věc a udělat si radost.

Charita Jeseník

Ekoprogram Zaostřeno na elektro

V pátek 8. května od 12:00 do 16:00 se na Masarykově náměstí v rámci akce Jesenícké trhy uskuteční ekologický program zaměřený na recyklaci elektrů. Zjistíte, proč byste měli recyklovat, zjistíte, jaké jsou druhy zařízení a jak je recyklovat. Čekají na vás zábavné hry, kvíz a spousta užitečných informací. Za donesený vysloužilý malý spotřebič drobný dárek! Více na zaostrenonaelektro.cz.

Elektrowin

Dny pramenů znovu oslaví místní prameny, připomeneme si také film o Priessnitzovi

V týdnu od 11. do 17. května se letos uskuteční tradiční akce *Dny pramenů*, která je oslavou tohoto místního bohatství. V pondělí a úterý místní školy, zaměstnanci lázní, technických služeb a někteří správci památek ozdobí vybrané prameny v Jeseníku a jeho okolí. Udělejte si čas a užijte si procházku po ozdobených pramenech, nebo se zúčastněte některé z doprovodných akcí.

Ve středu 13. května od 19:30 se uskuteční v Zrcadlovém sále sanatoria Priessnitz promítání filmu *Vincenz Priessnitz*. Připomeneme si tak snímek o místním velikánovi, ve kterém se objevil v hlavní roli Ctislav Doseděl a kterému skvěle sekundoval v roli Priessnitzova protějška dr. Schnorfaela Martin Dejdar. Film vznikl v roce 1999 jako součást oslav 200. výročí narození prvního vodoléčitele a dodnes patří mezi „povinnou literaturu“ pacientů jeseníckých lázní.

Ve středu 13. května bude na programu také komentovaná procházka Jiřího Glabazni po lázeňských pramenech, sraz v 15:00 z lázeňského IC. Ve čtvrtek 14. května se můžete těšit na komentovanou procházku Bohumily Tinzové, která představí historii městského parku Smetanovy sady a pramenů v něm ukrytých. Sraz bude v 16:00 v parku u tenisových kurtů. *Dny pramenů* pak v neděli uzavře možnost nahlédnout do hrobky Vincenze Priessnitze, která bude veřejnosti otevřena od 10:00 do 11:30.

V Jeseníku a jeho okolí je zmapováno na 250 pramenů a dalších drobných památek. Jejich přehled s podrobnými informacemi a fotografie naleznete na webu jesenikeprameny.cz. Pokud byste se chtěli stát patronem některé z památek, jako již více než tři desítky místních dobrovolníků, na webu se dozvíte, jak se do programu Správců drobných památek zapojit.

Jan Mrosek, Oddělení strategického rozvoje a cestovního ruchu

PODLAHOVÉ CENTRUM

PRODEJ - REALIZACE

JEHLA
 www.jehla.cz

půjčovna
nářadí

bytový
koberec
od 179 Kč

vše skladem
více na
www.jehla.cz

laminátové
podlahy
od 199 Kč

Nero SPC
click
od 489 Kč

Vinylové dílce
vitro
od 371 Kč

PVC
od 179 Kč / m²

OLOMOUC – Horní Lán, vedle Mc.Donald's • tel.: 724 087 813, e-mail: olomouc@jehla
 ZÁBŘEH – Československé armády 2116/34a, 787 01 – vedle Kauflandu
 tel.: 724 783 391, e-mail: kobercejehla@seznam.cz

www.jehla.cz

RV2502346/06

**KVALITNÍ ŠTÍPANÉ
PALIVOVÉ DŘEVO**
 Dodání po celé
Moravě **ZDARMA**
KRÁTKÉ DODACÍ LHŮTY

TVRDÉ DŘEVO

mix buk, dub, ...
 délka polínek 25 cm | 33 cm | 50 cm

**DOPRAVA
ZDARMA**

MĚKKÉ DŘEVO

mix smrk, borovice, lípa, ...
 délka polínek 25 cm | 33 cm | 50 cm

VOLNĚ SYPANÁ POLÍNKA

+420 739 572 972
 objednavky@drevohabrovany.cz

www.drevohabrovany.cz

RV2502316/65

S protiúčtem
od 379 000 Kč

Uvedená cena od platí pouze při výkupu vašeho starého vozu libovolné značky na protiúčet (započtený bonus 20 000 Kč). Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ modelu Polo: 5,1–6,1 l/100 km, 116–138 g/km. Vyobrazený vůz nemusí odpovídat cenové nabídce a může obsahovat prvky příplatkové výbavy. Více na volkswagen.cz

Skvěle vybavené Polo Love

FORTEXauto
 Věci, které umíme

Autorizovaný prodejce Volkswagen

FORTEX - AGS, a.s.

Jílová 1550/1, 787 01 Šumperk, tel.: 583 301 511, www.fortexauto.cz e-mail: autosalon@fortex-ags.cz

RV2600248/01

Jeseník v časech první republiky (V. díl)

Meziválečný Jeseník nežil jen lázeňstvím a průmyslem, ale i bohatým kulturním a spolkovým životem. Svátky, výročí a veřejné slavnosti tvořily významnou součást městského dění. Připomeňme si alespoň některé z nich.

Nový stát a nové svátky

Krátce po vzniku Československa se do veřejného života promítly spolu s novými státními poměry i nové oficiální svátky. Již 1. května 1919, na Svátek práce, který byl vyhlášen dnem pracovního klidu, se ve městě konala velká sociálnědemokratická prvomájová demonstrace, na niž se sjelo asi dva a půl tisíce lidí z celého okresu. Náměstí zaplnily červené prapory, standarty a červené karafiáty. Každoročně si město nově připomínalo také výročí vzniku Československé republiky. Dne 28. října 1933, kdy uplynulo patnáct let od jejího založení, zdobily domy státní i městské vlajky, ve školách se konaly vzpomínkové akce a na náměstí nastoupila místní posádka i četnická škola. Oslav se účastnili také němečtí zástupci, hasiči a veteránské spolky. S mimořádnou okázalostí se slavily rovněž narozeniny prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka, a to za společné účasti českých i německých osobností a korporací. Výtěžek ze slavnostní akademie byl navíc v době hospodářské krize věnován na zimní pomoc nezaměstnaným. Roku 1935, při příležitosti Masarykových pětáosmdesátých narozenin, byl prezident jednohlasně jmenován čestným občanem města.

Jubileum horského spolku

Významnou roli v meziválečném Jeseníku hrály spolky, jejichž činnost byla často spojena s velkými veřejnými slavnostmi. Ve dnech 6. a 7. června 1931 oslavil Moravsko-slezský sudetský horský spolek padesát let své existence. Město bylo při této příležitosti bohatě vyzdobeno vlajkami, přičemž výrazně vynikly i nově schválené městské barvy – žlutá, černá a zelená. Na několika místech, mimo jiné i na západ-

ní straně radnice, byly pod iniciálami spolku umístěny verše spolkového pozdravu, zdůrazňující vztah k domovu a krajině pod Pradědem. Vyvrcholením oslav se stal velký průvod s alegorickými vozy zobrazujícími nejznámější stavby jeseníckých hor. Některé pobočky spolku zároveň představily zmenšené modely významných budov svých měst, například vratislavské Jahrhunderthalle (dnešní Haly Stulecia) nebo původní radnice v Nise, zničené v roce 1945.

Muzeum ve Vodní tvrzi

Město usilovalo také o reprezentativnější podobu svých kulturních prostor. Dlouhodobým problémem bylo například nevyhovující umístění městského muzea v domě čp. 239 ve Školní ulici, na němž je dnes umístěna pamětní deska. O přenesení muzea do vhodnějších prostor se uvažovalo již v roce 1927, kdy se jednalo o získání biskupského zámku, tedy dnešní Vodní tvrze, tehdy však tato jednání ztroskotala. Teprve roku 1932 se podařilo dosáhnout dohody s vratislavským biskupstvím, které městu pronajalo několik místností v zámku na pět let za roční nájem 6 900 korun. Muzeum bylo do nových prostor přeneseno ještě v prosinci téhož roku, a získalo tak ve starobylé tvrzi důstojnější sídlo. Současně profesor Franz Peschel založil v jižní části zámecké zahrady botanickou zahradu Sudetinum, v níž byly vysazeny horské rostliny včetně vzácnějších druhů, jako byly arnika a rosnatka. Dalším zpestřením se staly projíždky na loďkách v hradním příkopu.

Slezské slavnosti a Goethova lavice

Na podzim roku 1919 se uskutečnila velká slavnost nazvaná Slezská selská svatba. Šlo

o první výraznou veřejnou akci po obsazení města československými jednotkami. „Na náměstí se shromáždilo množství lidí, jaké dosud nebylo k vidění, a nadšeně vívalo slezský vlastenecký průvod. Ani zde, ani na vlastním místě slavnosti nedošlo k žádným incidentům s českou posádkou.“ Rok 1934 přinesl další velkolepou slavnost spojenou se schůzí Svazu Němců ve Slezsku. Město, kam dorazily tisíce návštěvníků včetně příslušníků české posádky, bylo vyzdobeno vlajkami a květinami a ulicemi projelo nejméně jednatřicet alegorických vozů. V parku byla při této příležitosti slavnostně odhalena také Goethova lavice, zhotovená ze slezského bílého mramoru podle návrhu Paula Stadlera. Ještě větší odezvu měla červencová slavnost roku 1935, spojená s odhalením válečného památníku na Zámeckém náměstí. Sjely se na ni asi čtyři tisíce hostů, z nichž mnozí přijeli z rakouských měst, a celé město bylo bohatě vyzdobeno. Slavnost doprovázela polní mše, projevy, kladení věnců i pochod bývalých vojáků a městských spolků. O podobě důstojného pomníku padlým z první světové války se přitom jednalo již od roku 1920, avšak hospodářské obtíže jeho výstavbu opakovaně odkládaly. Poslední velké vyvrcholení sledovaného období představovala týdenní slavnost v roce 1936. Jeseník se na počátku července proměnil v pečlivě vyzdobené město s vítacími oblouky, branami, výstavami, stánky s občerstvením i zábavním parkem s obřím kolem, horskou dráhou a střelnicemi. Během jediného týdne sem zavítalo nebývalých patnáct tisíc návštěvníků.

(pokračování příště)

Michaela Neubauerová,
Státní okresní archiv Jeseník

Když stát oceňuje mateřství: Čestné matky v dějinách

Nízká porodnost patří mezi témata, která se v dnešní společnosti často diskutují. Přestože se může zdát, že se jedná o problém současnosti, sbírky Vlastivědného muzea Jesenicka dokládají, že podobné otázky řešil stát už v minulosti, a to bez ohledu na politický režim.

Ve sbírkách muzea se nacházejí dvě významnější určená matkám s více dětmi. Každé pochází z jiné doby, přesto mají překvapivě mnoho společného – nejen ve svém účelu, ale i v tom, jakým způsobem stát mateřství veřejně oceňoval. Jedním z nich je Čestný kříž německé matky (Ehrenkreuz der Deutschen Mutter), zavedený v nacistickém Německu roku 1938. Uděloval se matkám se čtyřmi a více dětmi ve třech stupních podle počtu dětí. Získání ocenění však nebylo automatické – předcházelo mu prověřování rodinných poměrů i „bezúhonnosti“ celé domácnosti. Samotné vyznamenání mělo podobu smaltovaného kříže s hákovým křížem včetně gravírované faksimile podpisu Adolfa Hitlera a bylo možné jej nosit jen při vybraných příležitostech. Nešlo přitom pouze o symbolické gesto, ale i o nástroj státní politiky, který byl spojen s určitými bonusy pro rodinu, například

zvýhodněnými půjčkami či přednostním zaměstnáním.

Podobným předmětem ze sbírek VMJ je československý čestný odznak *Mateřství*, zavedený zákonem v roce 1957. Také v jeho případě existovaly tři stupně, přičemž nejvyšší byl určen matkám s deseti a více dětmi, třetí za pět až sedm potomků. Odznak se uděloval zpravidla při příležitosti Mezinárodního dne

žen a jeho přiznání schvalovaly národní výbory. Na rozdíl od nacistického vyznamenání šlo především o veřejné ocenění, které mělo vyzdvihnout roli mateřství v tehdejší společnosti podle sovětského vzoru. Samotný odznak měl podobu dvou kytic svázaných stuhou do půllobouky s nápisem *MATEŘSTVÍ*, podklad byl látkovou trikolou.

Z dnešního pohledu může být překvapivé, kolik dětí bylo pro získání těchto vyznamenání potřeba. Zatímco v současnosti jsou i tři děti v rodině spíše výjimkou, tehdejší „čestné matky“ jich vychovávaly pět, osm i více. Tyto sbírkové předměty tak dnes muzeum uchovává jako doklad toho, jak se v různých obdobích promítaly společenské a politické priority do každodenního života.

Milan Rychlý,
Vlastivědné muzeum Jesenicka

Žákovská mobilita a job shadowingu ve Španělsku. Ve dnech 22. až 28. března jsme se zúčastnili žákovské mobility a job shadowingu na partnerské škole IES Penyagolosa ve sluncem zalité oblasti Costa del Azahar, konkrétně ve městě Castellón de la Plana. Hlavním cílem mobility bylo rozvíjet povědomí o evropských hodnotách a demokratických principech, poznat odlišnou kulturu a procvičit cizí jazyk v reálných situacích. Žáci se zároveň seznámili s přístupem španělské školy k environmentálním otázkám a inkluzi. Celá mobilita probíhala v přátelské atmosféře a byla pro všechny velkým přínosem.

Setkání správců drobných památek. Ve čtvrtek 19. března hostila jeseničká radnice tradiční setkání správců drobných památek z celého regionu. Tito obětaví dobrovolníci ve svém volném čase pečují o místní prameny, studánky, kaple či kříže. Účastníci si během odpoledne vyměnili cenné zkušenosti, probrali aktuální výzvy a vzájemně se motivovali do další činnosti. Náplní práce správce je především pravidelná údržba: úklid okolí, kontrola čistoty odtoků u pramenů a hlášení případných škod majitelům. Ti nejzručnější se po domluvě pouštějí i do náročnějších renovací.

Jubilejní školní ples – 20 let spolu. ZŠ Jeseník oslavila 20 let své existence. Hudba, plný parket, setkávání i skvělá atmosféra. Děkujeme všem, kteří v pátek 20. března byli u toho a pomohli vytvořit večer, na který budeme dlouho vzpomínat.

Jeseničtí řezníci budoují! Vojta Kamenec a Jan Králík z oboru řezník-uzenář ukázali, co v nich je. Na soutěži pořádané Integrovanou střední školou ve Valašském Meziříčí získali hned dvě prvenství. První místo získali za Specialitu – nadívanou zauzenou vepřovou šunku. Další první místo bylo od laické poroty za Masné výrobky. Za odborné vedení a pečlivou přípravu děkujeme mistrovi Pavlíčkovi. Foto: SŠ GFaS

Dopravní soutěž pro mateřské školy. Ve dnech 23. až 24. března se v zasedací místnosti na budově IPOS uspořádala DUHA dopravní soutěž pro mateřské školky z Jeseníku. Ve dvou dnech si děti osvojily formou her základní dopravní předpisy, základní dopravní značky a na mobilním dopravním hřišti si vyzkoušely modelové situace. Poděkování za spolupráci patří Odboru dopravy a silničního hospodářství, Policii ČR a BESIPu.

Tanečník Jan Samek úspěšný na mistrovství ČR. Jan Samek, soutěžící od letošního roku v kategorii Junior 1 (11 až 13 let) za Klub sportovního tance Jesenička, si s novou taneční partnerkou Hanou Kočařovou (TK Olymp Olomouc) vytancoval na Mistrovství ČR 5. místo ve standardních tancích, 7. místo v latině a 8. místo v kombinaci deseti tanců. Foto: Martina Deylová

Sport má v první řadě přinášet radost, říká běžec na lyžích Tomáš Cenek

Tomáš Cenek je talentovaný běžec na lyžích, který i přes svůj nízký věk již reprezentoval Slovensko na nejvyšší úrovni, včetně Zimních olympijských her 2026 v Miláně a Cortině. Jaké byly jeho začátky na jesenických kopcích či jaké jsou jeho plány do budoucna? To se dozvíte v našem rozhovoru.

Tomáši, vaše běžkařské začátky jsou spjaté s klubem Fenix Ski Team Jeseník. Jak na tyto začátky vzpomínáte?

Na své začátky v Jeseníku vzpomínám velmi kladně. Poznal jsem spoustu kamarádů a získal jsem zážitky na celý život. Prošel jsem v dětství všeobecnou sportovní přípravou, to byl základ pro moji další kariéru. Hlavně mě sportování od malicka bavilo a stále baví a za to patří velké díky zejména mému prvnímu dlouholetému trenérovi Marku Fellnerovi.

Přestože pocházíte z Jeseníka a bydlíte stále tady, reprezentujete Slovensko. Můžete čtenářům přiblížit, jak k této spolupráci došlo a co pro vás znamená závodit v barvách našich sousedů?

Můžu závodit za Slovensko, protože moje maminka je Slovenka. Výběr ale vůbec nebyl jednoduchý. Po důkladném zvažování, jakou zemi budu reprezentovat, nakonec převážila ve prospěch Slovenska zejména skutečnost, že Slovensko reprezentuje i můj starší bratr Jáchym.

Od dob Kateřiny Neumannové či Lukáše Bauera se běžecké lyžování hodně změnilo, vy jste příkladem nového odvětví tzv. sprinterů, tedy závodů na krátkých tratích. Jaká mají specifika oproti závodům na delších tratích?

Sprint je krátká trať většinou na vzdálenost 1 až 1,5 kilometru v časovém intervalu 2,5 až 3,5 minuty. Závodník nejdříve musí projít kvalifikací. Třicet nejlepších postupuje do rozjížděk. Závodník se postupně přes čtvrtfinále a semifinále propracuje do vytouzeného finále. Tam se teprve bojuje o medaile. V jedné rozjíždce proti sobě jede šest sportovců, takže to bývá napínavý souboj až do úplného konce. Mě osobně sprint baví, protože mám rád rychlost a kontakt s ostatními. Důležitá je i taktika.

V únoru jste se zúčastnil olympijských her v Itálii, což je velký úspěch ve vašem ještě juniorském věku. Jak hodnotíte své výkony při vašich třech startech?

Mé působení na Olympijských hrách hodnotím s odstupem času mnohem pozitivněji, než jsem to vnímal přímo v Itálii. S něčím jsem spokojen, ale v některých disciplínách vím, že jsem měl na víc a je potřeba ještě hodně věcí dále pilovat. Mým nejlepším individuálním výsledkem bylo padesáté osmé místo ve sprintu klasickou technikou. Dále jsem byl devadesátý na desetikilometrové trati volnou

Tomáš Cenek na letošních olympijských v Itálii. Foto: archiv Tomáše Cenka

technikou. Nejlepším umístěním bylo dvacáté místo v teamsprintu volnou technikou, které jsem získal spolu s mým kolegou Peterem Hindsem.

Olympiáda, to není pouze sport, ale zážitek také kulturní, společenský. Co si z této akce odnášíte?

Určitě si z Itálie odnáším spousty neskutecných zážitků. Patří mezi ně zahajovací ceremoniál. Nebo pocit, že jsem byl očitým svědkem významného historického milníku, kdy jediný běžec na lyžích, konkrétně Johannes Hoesflot Klaebo vyhrál šest zlatých olympijských medailí ve všech šesti disciplínách běžeckého lyžování. Zapsal se do historie jako první, kdo to dokázal a zároveň se stal nejúspěšnějším olympionikem zimních her v historii. Mým soukromým největším zážitkem byl určitě dojezd mého desetikilometrového závodu, když mi v cílové rovině, kde jsem dojížděl závodníka před sebou, fandil celý stadion a já zažil tu pravou olympijskou atmosféru.

Účastí na OH jste si splnil jeden z vašich cílů, máte do dalších let ještě jiné sportovní cíle?

Po Olympiádě jsem závodil i na Mistrovství světa juniorů, které se konalo v norském Lillehammeru. To se koná každý rok, takže mistrovství světa juniorů je pro mě hlavním cílem i v další sezóně, kdy budu juniorem druhým a posledním rokem. Také bych se rád někdy podíval i na mistrovství světa a univerziádu. Jedním očkem už také pokukuji i po olympiádě ve Francii, ale to je ještě ve hvězdách.

Život ale není pouze sport a vy nezapomínáte ani na vzdělání. Letos vás čeká maturita a co po ní? Už máte nějaké plány?

Ano, teď na jaře maturuji na jesenickém gymnáziu. Velký dík patří, samozřejmě, všem mým učitelům, kteří mi tolerovali moje dlouhé nepřítomnosti ve škole z důvodu sportovní přípravy, zejména pak třídnímu učiteli Jiřímu Pavelkovi, který s mojí třídou prožil posledních osm let. Po maturitě bych se rád dostal na FTVS Univerzity Karlovy v Praze na obor trenérství, což by mi umožnilo dále se naplno věnovat běžeckému lyžování.

Co byste vzkázal vašim následovníkům, kteří by se chtěli také jednou dostat do vrcholového sportu?

Chtěl bych jim vzkázat, že sport má v první řadě přinášet radost. A nezapomeňte, že kdo nesvačí, ten nestačí, takže při tréninku je potřeba pořádně pít a mít s sebou něco pro doplnění energie.

Máte na závěr tip pro naše čtenáře, kam se chodíte v Jeseníkách nejraději sklouznout v zimě?

Když jsem v zimě doma, s oblibou vyrazím do Petříkova, z něj pak na běžkách na Paprsek. Pokud je zima, kdy není nouze o sněh, je to místo, které mám nejraději. Stopy jsou vždy upravené a člověk tam může jezdit celé hodiny bez toho, aby jel po stejné trase dvakrát. Když už je tepleji, jezdívám na lyže na moravský ledovec. Tuto přezdívku si vysloužil Praděd, kde sněh bývá nejdéle.

Za rozhovor děkuje Jan Mrosek